

Ciril Sorč

UPANJE,
SEME PRIHODNOSTI

Salve

Ljubljana, 2020

Uvod

Več je razlogov, ki so me spodbudili, da sem se zbral, sedel k pisalni mizi in zapisal to, kar že dolgo nosim v sebi in bi rad podaril tudi vam. Skupni imenovalec sporočila in rdeča nit je *upanje*. In če kaj in kdaj, so nam danes potrebni razlogi za upanje. Koronavirus nam kar po vrsti tepta naše načrte in kroji naše bivanja. Globoko je zakopal v naše osebno in družbeno življenje. Človek, ki se sicer noče odpovedati svobodi, se sedaj zapira v svoje stanovanje, se oddaljuje od »sosed« na določeno razdaljo, si zakriva obraz ... Preprosto: se zapira. Sedanjost in prihodnost sta čas upanja in solidarnosti. V tem času nam Bog odpira tisto prihodnost, ki je moremo biti deležni, če se oklenemo vstalega Kristusa.

Sicer pa knjiga ni nastala šele sedaj, ampak je plod daljšega razmišljanja in poglobljanja, ki je našlo svoje mesto tudi v drugih razpravah in sestavkih. Pri tem moram vsaj omeniti tiste osebnosti, ki so mi odpirale oči za nova spoznanja. Najprej dr. Antona Strleta, svojega profesorja in mentorja pri doktoratu. Njegovo svetniško pričevanje mi je vlivalo upanje v smiselnost mojega nadaljnje študija. Hvaležen sem mu, da me je usmeril na področje upanjske in trinitarične teologije. Če je Sveta Trojica srčika teologije, je upanje »vstop« v njene globine.

Z nalogo, ki nosi naslov *Soočenje z Moltmannovo teologijo upanja*,¹ sem se srečal s protestantskim teologom Jürgenom Moltmannom in njegovo *teologijo upanja*.² Knjiga je odprla nove vidike, ki predstavljajo odprtost, prihodnost in svežino v današnjem času. Njegova teologija je močno zaznamovala teologijo dvajsetega stoletja. Moltmann tudi sedaj, pri svojih 94 letih ne neha presenečati s svojimi posegi.

V pričujoči knjigi pa sem našel spodbudo pri treh papežih: sv. Janezu Pavlu II., Benediktu XVI. in Frančišku. Vsi trije dajejo posebno vlogo krščanskemu upanju, kar prihaja do izraza v njihovih pismih in nagovorih. Pri pisanju sem se predvsem naslonil na okrožnico Benedikta XVI. *Rešeni v upanju (Spe salvi)*.

To delo je dopolnitev tistega, ki je izšlo leta 2008 in nosi naslov *Bog, ki daje krila*.³ Želim, da bi tudi ta nova knjiga izpolnila svoje poslanstvo v našem času, ki tako zelo *potrebuje upanje*.

---

¹ Ciril Sorč, *Soočenje z Moltmannovo teologijo. Mesto Moltmannove teologije upanja v moderni teologiji in njen pomen za naš čas. Inauguralna disertacija*, Družina, Vipava 1980.

² Jürgen Moltmann, *Theologie der Hoffnung*, Chr. Kaiser Verlag, München 1964.

³ Ciril Sorč, *Bog, ki daje krila*, Družina, Ljubljana 2008.

Kazalo

Uvod	5
Kristjan je bitje v nastajanju	7
Človek je bitje upanja.....	10
Bog upanja	12
Bog pred nami.....	14
Dokler upam, živim.....	16
Ura upanja	20
Upanje ne sloni na statistiki, marveč na ljubezni....	22
Človek ne živi samo od kruha	24
Brezdelno pričakovanje	25
Upanje – sad Božjega in človeškega sodelovanja...	27
Upanje v jadrnih načrtovanega napredka	30
Upanje in usoda	33
Upanje in utopije	36
Postmoderna in upanje	40
Religioznost brez Boga	43
Varljivost tisočletnega kraljestva	44
Sedanost brez prihodnosti	47

Krščanski razlogi za upanje	50
Upanje v Svetem pismu	53
Upanje stare zaveze	54
<i>Izraelovo upanje – Gospod</i>	54
<i>Obljuba – moč upanja</i>	56
<i>Upanje za vsakogar</i>	60
Upanje nove zaveze	62
<i>Jezus Kristus »naše upanje«</i>	63
<i>Sveti Duh – moč upanja</i>	65
<i>Božje kraljestvo</i>	67
<i>»Odrešeni v upanju« pri apostolu Pavlu</i>	70
<i>»Boljše upanje« v Pismu Hebrejcem</i>	73
<i>»Živo upanje« Petrovega pisma</i>	75
Življenje je odnos	76
Veliko upanje	78
Preoblikujoča moč upanja	79
Upanje, zasluženost na križu	80
Upanje, porojeno v velikonočnem dogodku	83
Upanje v pričakovanju drugega Kristusovega prihoda	86
Cerkev – občestvo upanja	88
Vera, ki omogoča spreobrnjenje in spravo	93
Razsežnosti krščanskega upanja	94
Občestvena razsežnost krščanskega upanja	97
Solidarnostno upanje	99
Upanje za vse stvarstvo	102
Prihodnost v nastajanju	104
Ustvarjalnost in konkretnost upanja	107
Upanje za vse	108
Preizkušano upanje	111
Spoznati Boga pomeni sprejeti upanje	112
Dinamičnost krščanskega upanja	114
Potovati skupaj z drugimi	115

<i>Reveži – prvi prinašalci upanja</i>	116
<i>Upanje obupanih</i>	117
»Prepoznavnost« krščanskega upanja	119
Inkluzivnost krščanskega upanja.....	121
Vesoljnost krščanskega upanja	123
Upanje zoper smrt.....	125
Vice – prečiščevanje upanja.....	128
Pekel – kraj brez upanja.....	132
Nebesa – izpolnjeno upanje.....	133
Molitev kot šola upanja.....	135
Svetilniki upanja	139
Vera, upanje in ljubezen – ogrodje krščanske eksistence.....	142
Znamenja upanja	144
Dialog upanja	147
Marija, morska zvezda in Mati upanja	152
Poklicani k veselju.....	155
Velikonočno veselje	156
Veselje je sad Duha	158
Evangeljsko veselje.....	159
Sklep.....	162